

MÔŽEME NIEČÍM POTEŠIŤ BOHA?

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Luk 15,11–32; Sof 3,17; Ef 5,25–28; Iz 43,4; Rim 8,1; Rim 5,8; Mar 9,17–29

ÚVODNÝ TEXT

V tvojom strede je Hospodin, tvoj Boh, hrdina, čo zachraňuje, radostne nad tebou jasá, svojou láskou ťa tíš, zvučne nad tebou plesá. (Sof 3,17)

Predstav si nasledujúci scenár: päťročné dieťa príde na *Deň otcov* za svojim otcom s darčekom zabaleným v pokrčenom a pokreslenom papieri a nadšene mu ho podá.

Predstav si, že mu otec povie: „Syn môj, tvoj darček ma nezaujíma. Vec sa má totiž tak, že mi nemôžeš dať nič, čím by si sa mi mohol zavďačiť. Nech mi dáš čokoľvek, mohol by som si to zaobstaráť aj sám. A navyše, všetky tvoje darčeky sú buď kúpené za moje peniaze, alebo vyrobené z materiálov, za ktoré som zaplatil. Darček si teda nechaj. Nepotrebujem ho ani ho nechcem. Ale aj tak ťa milujem.“ Au, to by bolelo!

Ako by si zhodnotil reakciu tohto otca? Použil by si slová ako „bezcitný“, „chladný“ a „necitlivý“? Je to spôsob, akým odpovedá Boh na naše konanie? Existuje spôsob, akým sa môžeme Bohu zavďačiť? Môžeme urobiť niečo, čo by sa Bohu páčilo alebo čo by Ho potešilo? Akokoľvek je ťažké si to predstaviť, dokonca aj my ako padlé bytosti, skazené hriechom a náchylné na zlo, áno, aj my môžeme urobiť niečo, čo sa Bohu bude páčiť. Inými slovami, Boh sa na nás ani na dary, ktoré Mu prinášame, nepozera očami otca z úvodného príbehu. Naopak, svojím konaním môžeme Boha potešiť. Dá sa to však iba prostredníctvom Krista.

OSNOVA LEKCIE

Tretia lekcia nám pripomenie biblické svedectvá o Bohu, ktorý sa ako milujúci Otec dokáže radovať zo svojich detí napriek ich slabostiam a nedokonalostiam. Uvidíme, čo a prečo Mu prináša radosť a potešenie.

- Luk 15,11–32: Božia radosť z „návratu stratených synov“ (nedeľa)
- Sof 3,17: Božia radosť zo záchrany svojej „milovanej“ (pondelok)
- Iz 43,4; Ž 149,4; Prísł 15,8,9: Božia radosť v nás pochádza z Jeho lásky (utorok)
- 1Pet 2,4–6 a Heb 11,6: Božia radosť v nás pochádza z Jeho milosti v Kristovi (streda)
- Mar 9,21–25: Božia radosť z našej dôvery (štvrtok)

MÁME NEPREDSTAVITEĽNÚ CENU

¹⁷Vstúpil do seba a povedal si: „Koľko nádenníkov môjho otca má chleba nazvyš, a ja tu hyniem od hladu. ¹⁸Vstanem, pôjdem k svojmu otcovi a poviem mu: Otec, zhršiel som proti nebu aj proti tebe. ¹⁹Nie som viac hoden volať sa tvojím synom. Prijmi ma ako jedného zo svojich nádenníkov.“ ²⁰Vstal teda a šiel k svojmu otcovi. Ešte bol ďaleko, keď ho otec zbadal. Zľutoval sa nad ním, pribehol k nemu, hodil sa mu okolo krku a vybozkával ho. (Luk 15,17–20)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Ako sme videli v predchádzajúcej lekcii, neexistuje nikto – ani ten najhorší hriešnik alebo najhorší zločinec – koho by Boh nemiloval. Ľudia majú pre Boha väčšiu hodnotu, než si vieme predstaviť. Zároveň platí, že hriech sa Mu protiví, pretože nás miluje a vie, čo s nami hriech robí.

Prečítaj si Podobenstvo o stratenom synovi (Luk 15,11–32). Čo tento text odhaľuje o márnotratnom synovi a čo o Božom súcite a Jeho láske? Aké varovanie prináša „starším synom“?

V Ježišovom podobenstve syn žiada svojho otca o predčasné vyplatenie dedičstva. Tým prakticky odmieta nielen otca, ale aj celú rodinu. Márnotratný syn potom premrhá svoje dedičstvo a upadne do takej chudoby, že hladný závidí aj sviniam, ktoré krmili odpadkami. Keď si uvedomí, že sluhovia v dome jeho otca majú jedla viac než dost, rozhodne sa vrátiť domov v nádeji, že ho otec prijme ako sluhu.

To, čo nasleduje, je veľmi silné a pôsobivé. Niektorí otcovia by takého syna po návrate odmietli so slovami: „Vyplatil som ti dedičstvo, ty si sa zbalil a odišiel si. Viac už nemáš miesto pod mojou strechou.“ To by sa v danej kultúre javilo ako logický, dokonca rozumný postoj. V očiach niektorých ľudských rodičov zašiel syn príliš ďaleko na to, aby ho prijali späť domov.

Ale v podobenstve otec (predstavujúci samotného Boha) neodpovedá žiadnym z týchto spôsobov. Namiesto toho sa dozvedáme: „Ešte bol [syn] ďaleko, keď ho otec zbadal. Zľutoval sa nad ním, pribehol k nemu, hodil sa mu okolo krku a vybozkával ho.“ (Luk 15,20) Aj keď sa v tých časoch považovalo za nedôstojné, aby pán domu vybehol za niekým von, otec vo svojom veľkom súcite bežal v ústrety svojmu synovi. A čo je ešte prekvapujúcejšie, pozval ho späť, otvoril pre neho svoj dom a dokonca usporiadal slávnosť na jeho uvítanie. Otcovo konanie je obrazom veľkého Božieho milosrdenstva voči každému vzdorovitému človeku. Je tiež ukázkou radosti, ktorú má Boh z každého jedinca vracajúceho sa domov. Aký nádherný obraz Boha!

APLIKÁCIA

- **Pozoruhodná je reakcia staršieho syna. V čom bola táto reakcia „ľudská“ a „pochopiteľná“? Prečo tak veľmi túžime po „férovosti“? Čo nás príbeh druhého syna učí o tom, že ľudské predstavy o spravodlivosti nevystihujú hĺbku evanjelia a Božej lásky k nám?**

RADOSTNÉ JASANIE

V tvojom strede je Hospodin, tvoj Boh, hrdina, čo zachraňuje, radostne nad tebou jasá, svojou láskou ťa tíš, zvučne nad tebou plesá. (Sof 3,17)

²⁵Muži, milujte svoje ženy tak, ako aj Kristus miloval Cirkev a vydal za ňu samého seba, ²⁶aby ju posvätil očistným kúpeľom vody a slovom; ²⁷aby si pripravil Cirkev slávnú, na ktorej niet poškvrny ani vrásky, ani nič podobné, aby bola svätá a bez poškvrny. ²⁸Tak aj muži majú milovať svoje ženy ako vlastné telá. Kto miluje svoju ženu, miluje samého seba. (Ef 5,25–28)

Aj keď je pre nás ťažké si to predstaviť, pre Boha majú všetci ľudia nezmeraťelnú hodnotu, a preto sa raduje zo záchranu každého jedného človeka.

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Ako nám úvodný verš (Sof 3,17) pomáha lepšie pochopiť podobenstvo o mánotratnom synovi?

Tento verš veľmi jasne zdôrazňuje Božiu radosť nad svojim vykúpeným ľudom. V tomto jedinom verši sa nachádzajú takmer všetky hebrejské slová pre radosť a potešenie. Je to ako keby žiadny z výrazov sám osebe nepostačoval na opis veľkosti Božej radosti v deň záchranu.

Všimnime si, kde sa podľa tohto verša Boh nachádza – je v „strede“ svojho ľudu. Zmierenie, ktoré vzniká zo vzťahu lásky, sa pretavuje do bezprostrednej Božej prítomnosti. Rovnako ako otec beží za synom, ktorého vidí prichádzať, aj tu je dôraz na blízkosť. Boh je „uprostred“ svojho ľudu.

Zaujímavý je v tomto zmysle aj verš Iz 62,4, v ktorom sú podobne formulované výrazy vychádzajúce z obrazu manželstva. Podľa tohto verša sa Boží ľud bude volať *chefci-bah*, čo znamená „oblúbená“ alebo „v nej mám záľubu“ a krajina sa bude volať *beula*, čo znamená „vydatá“. Prečo? Text to zdôvodňuje slovami: „lebo v tebe má Hospodin záľubenie a tvoja krajina sa za neho vydá“ (Iz 62,4). Samotný vrchol Božej radosti je vyhradený pre deň obnovy, keď prijme svoj ľud a bude sa radowať z nás, tak ako sa otec tešil zo svojho mánotratného syna.

Čo sa v texte Ef 5,25–28 hovorí o láske, ktorú sme povolani prejavovať?

Táto pasáž nabáda manželov, aby milovali svoje manželky „ako aj Kristus miloval Cirkev a vydal za ňu samého seba“ a aby milovali svoje manželky „ako vlastné telá“ (Ef 5,25.28). Tieto texty zdôrazňujú nesebeckú a obetavú lásku, ktorou má manžel milovať svoju manželku. Zároveň táto stať ukazuje, že sám Kristus miluje svoj ľud (cirkev) ako *súčasť seba samého*.

- Ako môžeme vo svojom každodennom živote prejavovať rovnakú nesebeckú a obetavú lásku voči svojim blízkym, akou Kristus miluje svoju cirkev?

APLIKÁCIA

MÔŽEME POTEŠIŤ BOHA?

Pretože si v mojich očiach vzácny, drahý, milujem ťa, ľudí dám namiesto teba a národy za tvoj život. (Iz 43,4)

Hospodin má záľubu vo svojom ľude, pokorných ozdobí spásou. (Ž 149,4)

⁸Obeta bezbožníkov sa Hospodinovi protiví, kým modlitba statočných sa mu páči. ⁹Hospodinovi sa protiví cesta bezbožníka, miluje však toho, kto kráča za spravodlivosťou. (Prísl 15,8,9)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Ako je možné, že Boh vesmíru má radosť z obyčajných ľudí, prchavých kva-pôčok protoplazmy na jednej maličkaj planéte uprostred toho, čo je pravde-podobne nekonečný vesmír? Prečo na ľuďoch tak veľmi záležalo Najvyššej Bytosti, ktorá je všemocná a nič nepotrebuje? Tieto otázky možno rozdeliť do dvoch okruhov. Po prvé, ako je možné potešiť samotného Boha? Po druhé, ako by sme mohli byť zdrojom Jeho radosti my, ľudia, tak veľmi poznačení hriechom? Dnes sa zameriame na prvý okruh týchto otázok, zajtra na druhý.

Čo hovoria úvodné texty o tom, že Boh má záľubu vo svojom ľude?

Iz 43,4

Ž 149,4

Prísl 15,8,9

Ako sme naznačili už včera, Boha môžu ľudia naplňať radosťou, pretože On ľudí miluje. Jeho láska sa zaujíma o to najlepšie pre nás, podobne ako ľudia túžia po tom najlepšom pre svojich milovaných.

A naopak, Boh je nespokojný a hnevá sa, keď ľudia páchajú zlo. Text Prísl 15,8,9 ukazuje, že „obeta“ a „cesta“ bezbožných sa Hospodinovi „protiví“ (sú mu „ohavnosťou“; Roh.). Naproti tomu „modlitba statočných sa mu páči“ a „miluje... toho, kto kráča za spravodlivosťou“. Táto pasáž ukazuje nielen to, že Bohu sa nepáči zlo, ale aj že má záľubu v добрôte. Text dáva do vzájomného vzťahu Božiu lásku a radosť. Odhaľuje hlboké prepojenie medzi Božou láskou a Jeho radosťou, ktoré sa objavuje v celom Písme.

Podľa Ž 146,8 „Hospodin miluje spravodlivých“. Text 2Kor 9,7 dodáva, že „ochotného darcu miluje Boh“. Najprv si všimnime, čo tieto texty nehovoria. Nehovoria, že Boh miluje *iba* spravodlivých alebo že Boh miluje *iba* ochotného darcu. Boh miluje každého. Aby tieto texty prinášali nejaké posolstvo, musia znamenať, že Boh miluje „spravodlivého“ a „ochotného darcu“ v určitom zvláštnom, mimoriadnom zmysle. To, čo sme videli v Prísl 15,8,9, poskytuje určité vodidlo: Boh týchto ľudí miluje takým spôsobom, že v nich má zaľúbenie a teší sa z ich konania.

APLIKÁCIA

- **Skutočnosť, že Boh vesmíru má s nami dôverný a blízky vzťah naplnený emóciami, ukazuje, že nebesia a zem sú úzko prepojené. V čom môže byť toto poznanie pre nás nádejou a povzbudením, keď prechádzame ťažkým obdobím života?**

ŽIVÉ KAMENE

“Pristupujte k nemu, živému kameňu, ktorý ľudia síce zavrhli, ale pred Bohom je vyvolený a vzácny. ⁵Aj vy sa dajte zabudovať ako živé kamene do duchovného domu, aby ste sa stali svätým kňazstvom, ktoré bude prinášať duchovné obety, príjemné Bohu skrze Ježiša Krista. ⁶Ved' v Písme je napísané: Hľa, kladiem na Sione kameň uholný, vyvolený, vzácny; kto verí v neho, nebude zahanbený. (1Pet 2,4–6)

Bez viery však nie je možné zapáčiť sa Bohu. Ved' kto pristupuje k Bohu, musí veriť, že Boh je a že odmeňuje tých, čo ho hľadajú. (Heb 11,6)

Ako to, že my, ako padlé, hriešne bytosti, môžeme byť milí svätému Bohu?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Čo hovoria tieto texty o našom postavení pred Bohom?

Rim 5,8

Rim 8,1

Boh prináša ľuďom milosť skôr, než ľudia akokoľvek zareagujú na Jeho konanie. Skôr než čokoľvek povieme alebo urobíme, Boh nás osloví a dá nám príležitosť prijať alebo odmietnuť Jeho lásku. „Boh dokazuje svoju lásku k nám tým, že Kristus zomrel za nás, keď sme boli ešte hriešni.“ (Rim 5,8; porovnaj s Jer 31,3) Vďaka tomu môžeme byť zmierení s Bohom a dokonca byť „príjemní“ v Jeho očiach vierou cez dielo nášho Vykupiteľa.

Porovnaj úvodné texty (1Pet 2,4–6 a Heb 11,6). Čo tieto verše hovoria o spôsobe, akým sa môžeme páčiť Bohu?

Bez Božieho zásahu padlí ľudia nie sú schopní priniesť Bohu nič, čo by malo ozajstnú hodnotu. Boh však vo svojej milosti a svojom milosrdenstve pripravil cestu prostredníctvom Kristovho diela. Konkrétne „skrze Ježiša Krista“ môžeme „prinášať duchovné obety, príjemné Bohu“ (1Pet 2,5). Hoci „bez viery... nie je možné zapáčiť sa Bohu“ (Heb 11,6), prostredníctvom Kristovho sprostredkovateľského diela nás Boh „zdokonalí“. On „vás zdokonalí v každom dobre, aby ste plnili jeho vôľu, a nech v nás koná, čo sa jemu páči, skrze Ježiša Krista. Jemu nech je sláva na veky vekov. Amen.“ (Heb 13,21) Tí, čo odpovedajú Bohu vierou, sú v Jeho očiach považovaní za spravodlivých prostredníctvom Krista, ktorého spravodlivosť samotná je dostatočná. A tí, čo prijímú Božiu láskavú ponuku, sú prostredníctvom Kristovej služby „uznaní za hodných“ (Luk 20,35) a On ich premieňa na svoju podobu (1Kor 15,51–57; 1Ján 3,2). Božie vykupiteľské dielo sa tak koná nielen *pre* nás, ale aj v nás.

■ **V čom je pre teba povzbudzujúce vedomie, že Kristus je naším prostredníkom v nebesiach?**

APLIKÁCIA

CIEĽ, ČO STOJÍ ZA TO

²¹Ježiš sa pýtal jeho otca: „Odkedy sa mu to stáva?“ On odpovedal: „Od detstva.“ ²²A veľa ráz hodil chlapca do ohňa i do vody, aby ho zmárnil. Ak môžeš niečo urobiť, zľutuj sa nad nami a pomôž nám!“ ²³Ježiš mu odpovedal: „Ak môžeš?! Pre toho, kto verí, je všetko možné.“ ²⁴Chlapcov otec hneď zvolal: „Verím, pomôž mojej neviere!“ ²⁵Ježiš si všimol, že sa zbíeha zástup. Pohrozil nečistému duchu slovami: „Duch nemoty a hluchoty, prikazujem ti: Vyjdi z neho a nikdy viac sa doňho nevracaj!“ (Mar 9,21–25)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Boh je milosrdný a koná všetko pre našu záchranu. Vďaka tomu sa Boh raduje aj z našej najmenej pozitívnej odpovede na Jeho lásku. Prostredníctvom Toho, ktorý jediný je hoden lásky a sám je dokonale spravodlivý, môže byť každý z nás považovaný za spravodlivého a môže patriť medzi Božích milovaných, ktorí budú s Ním žiť v dokonalej láske naveky. To je tá veľká nádej na vykúpenie, ktorá zahŕňa Kristovo dielo pre nás v nebesiach. Každý z nás si však môže položiť otázku: *Týka sa to aj mňa? Čo ak nie som dost dobrý? Čo ak sa bojím, že nemám dostatok viery?*

Prečítaj si text Mar 9,17–29. Ako Boh reaguje na muža v príbehu? Koľko viery je dost viery?

Učeníci nemohli vyhnáť démona, ktorý chlapca sužoval. Zdalo sa, že pre neho už niet nádeje. Ježiš však na otcovu pochybnosť reagoval slovami: „Ak môžeš?! Pre toho, kto verí, je všetko možné.“ (Mar 9,23) Otec zareagoval veľmi pokorne: „Verím, pomôž mojej neviere!“ (Mar 9,24)

Všimnime si, že Ježiš tomu mužovi nepovedal: „Vráť sa ku mne, keď budeš mať väčšiu vieru.“ Namiesto toho stačilo otcovo zvolanie: „Pomôž mojej neviere!“ Bez viery nie je možné páčiť sa Bohu (Heb 11,6), a predsa Ježiš prijíma aj tú najmenšiu vieru a práve touto vierou (prostredníctvom Krista) sa stávame pre Boha zaľúbením. Prostredníctvom viery a vďaka Kristovmu konaniu v náš prospech môžeme reagovať spôsobmi, ktoré sa páčia Bohu. Je to podobné, ako keď sa ľudský otec teší, keď mu jeho dieťa prinesie dar, ktorý však sám osebe nemá žiadnu cenu.

Preto by sme sa mali riadiť Pavlovou radou, aby sme si stanovili cieľ „páčiť sa Bohu“ (2Kor 5,9,10; porovnaj s Kol 1,10; 1Tes 4,1 a Heb 11,5). A mali by sme Boha prosiť, aby premenil naše záujmy tak, aby zahŕňali túžbu po tom najlepšom pre tých, ktorých milujeme. Prosme Boha, aby našu lásku rozšíril tak, aby sa dostala aj k iným. „Budte si navzájom oddaní v bratskej láske, predbiehajte sa navzájom v úctivosti. Nebudte leniví v horlivosti. Dajte sa rozhŕňovať Duchom. Služte Pánovi. Radujte sa v nádeji. V súžení budte trpezliví, v modlitbe vytrvalí. Majte účasť na potrebách svätých. Voči cudzím budte pohostinní.“ (Rim 12,10–13)

APLIKÁCIA

- Ak nás Boh prijíma prostredníctvom Krista, o čo viac by sme my mali prijímať druhých? Ako túto myšlienku osvetľuje príkaz milovať svojho blížneho ako seba samého (3Moj 19,18; Mat 22,39) a zlaté pravidlo správať sa k ľuďom tak, ako chceme, aby sa oni správali k nám?

PODNETY NA ZAMYSLENIE

V knihe *Cesta lásky* si prečítajte kapitolu „Nebojte sa!“ (DA 662–680; CL 430–442).

„Pán nechce, aby sa jeho ľud podceňoval. Hodnotu jeho vyvolených dedičov má určovať cena výkupnej Obete. Boh po nich túžil, inak by nebol poslal svojho Syna s takým veľkým výkupným. Má pre nich poslanie a ochotne splní ich najodvážnejšie prosby, aby mohli osláviť jeho meno. Ak veria jeho zaslúbeniam, môžu očakávať veľké veci. Prosieť v Kristovom mene znamená mnoho. Zaväzuje nás to, aby sme prijali jeho povahu, zjavovali jeho ducha a konali jeho skutky. Spasiteľovo zaslúbenie je podmienené. Hovorí: *Ak ma milujete, budete zachovávať moje prikázania*. (Ján 14,15) Kristus zachraňuje ľudí nie v hriechu, ale od hriechu. Tí, čo ho milujú, dokážu svoju lásku poslušnosťou. Prává poslušnosť vychádza zo srdca. Aj u Krista to bola záležitosť srdca. Ak budeme s ním súhlasiť, stotožní sa s našimi myšlienkami a zámermi a naše srdce a myseľ bude usmerňovať svojou vôľou do tej miery, že poslušnosť bude pre nás každodennou samozrejmosťou. Očistená a posvätená vôľa mu bude ochotne a radostne slúžiť. Ak poznáme Boha tak, ako sa nám dáva poznať, potom náš život bude životom stálej poslušnosti. Čím viac budeme poznávať Kristovu povahu a spoločenstvo s Bohom, tým odpornejší nám bude hriech.“ (DA 668; CL 433)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Čo znamená niekoho „nezištne prijímať“? Aký bude podľa vás vzťah medzi dávaním a prijímaním v nebesiach a na novej zemi?
2. Nebeskí poslovia pochádzajúci zo vzdialenej časti vesmíru – možno ďalej, než kam „dovidia“ najzaostrenejšie pohľady vesmírneho teleskopu Jamesa Webba – označovali proroka Daniela ako *chamudot*, teda „milovaný, obľúbený, vzácny, lúby“. A urobili tak trikrát. V Dan 9,23 Gabriel hovorí *ki chamudot attá*, „lebo si vzácny Bohu“ („pretože si miláčik“; SSV). V Dan 10,11 ho nebeská bytosť (možno opäť Gabriel) nazýva *iš chamudot*, „vzácny muž“ (SSV opäť prekladá ako „miláčik“). Toto označenie sa neskôr opakuje aj v Dan 10,19. Zamyslite sa nad tým, čo to hovorí o Bohu a ako blízko je nám. Akú nádej môžeme čerpať z tejto úžasnej pravdy?
3. Ako súvisia príklady hrdinov viery, o ktorých sa hovorí v Hebrejom 11, s obsahom lekcie z tohto týždňa? Čo konkrétne prezrádzajú takéto príklady o tom, ako sa človek môže „páčiť Bohu“ prostredníctvom viery? Čo sa z takýchto príkladov viery a vernosti môžeme naučiť? Ako ich príklad môžeme uplatniť vo svojom každodennom živote?